

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **A. H.**, proti žalovanému: **Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích**, se sídlem Sukova třída 1556, Pardubice, proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 19. 10. 2015, č. j. 52 A 90/2015 - 23, v řízení o návrhu Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích na přikázání věci vedené u něj pod sp. zn. 52 A 1/2016 jinému soudu,

t a k t o :

Návrh Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích na přikázání věci vedené u tohoto soudu pod sp. 52 A 1/2016 jinému soudu **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou dne 4. 1. 2016 u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích se žalobce domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 10. 2015, č. j. 52 A 90/2015 – 23, kterým bylo rozhodnuto o odmítnutí žaloby proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2015, č. j. 9 As 144/2015 - 44.

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích věc předložil podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyššímu správnímu soudu s tím, aby věc přikázal jinému soudu, a to z toho důvodu, že soudci Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích jsou vzhledem k tomu, že v dané věci je žalovaným subjektem Krajský soud v Hradci Králové, vyloučení z projednání a rozhodnutí věci. Krajský soud věc předložil s poznámkou o existenci dvou přístupů objevujících se v judikatuře Nejvyššího správního soudu k řešení nastalé situace, když některé senáty kasačního soudu argumentují, že základním procesním předpokladem pro předložení věci Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí podle § 9 odst. 1 s. ř. s. je předchozí vyloučení soudců správního úseku krajského soudu v rozsahu neumožňujícím sestavit k projednání a rozhodnutí věci senát (viz např. usnesení ze dne 30. 11. 2009, č. j. Nad 23/2009 - 32), avšak jiné senáty vycházejí z toho, že by trvání na podmínce předchozího rozhodnutí o vyloučení soudců správního úseku krajského soudu bylo zbytečným formalismem (např. usnesení ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 50/2014 - 25).

Žalobce byl o tomto kroku vyzooměn a k otázce možné delegace uvedl, že s určením jiného krajského soudu souhlasí, a navrhoval, aby Nejvyšší správní soud věc přikázal Krajskému soudu v Praze. Poukazoval přitom na to, že soudci Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích jsou podle jeho názoru podjatí pro poměr k věci.

Nejvyšší správní soud neshledal v daném případě důvod k přikázání věci jinému soudu.

Podle ustanovení § 9 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přikáže věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát.

Podle ustanovení § 8 odst. 3 s. ř. s. soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod k podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

Podle ustanovení § 8 odst. 5 s. ř. s. účastník nebo jiná osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistil-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.

Z výše citovaných ustanovení zákona je zcela evidentní, že přikázání věci jinému než místně příslušnému krajskému (městskému) soudu ve smyslu § 9 odst. 1 s. ř. s. je pojmově spjato s vyloučením soudců místně příslušného soudu v rozsahu, znemožňujícím sestavit k projednání a rozhodnutí věci senát. Výčet důvodů, pro které mohou být soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci je uveden v ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. Mechanismus, jakým se postupuje v případech tvrzené či namítané podjatosti soudců (coby důvodu pro jejich vyloučení) je upraven rozdílně pro případ, kdy se podjatým cítí být sám soudce (§ 8 odst. 3 s. ř. s.) a kdy námitku podjatosti vznese účastník řízení (§ 8 odst. 5 s. ř. s.). V případě prvně zmiňovaném musí soudce důvod své podjatosti oznámit předsedovi soudu, který ho buď z projednávání věci vyloučí a svým rozhodnutím určí na jeho místo soudce jiného, nebo předloží věc k rozhodnutí o vyloučení Nejvyššímu správnímu soudu. V případě, kdy je námitka podjatosti vznesena účastníkem řízení, je věc k rozhodnutí o vyloučení soudce předkládána Nejvyššímu správnímu soudu přímo (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 22. 9. 2009, č. j. Nao 60/2009 - 277, dostupné na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud připouští, že v judikatuře tohoto soudu existují dva zčásti odlišné, ve své podstatě ovšem komplementární, přístupy k řešení posuzované otázky. Jeden vychází ze závěru výše již uvedeného, že základním procesním předpokladem pro předložení věci Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí podle § 9 odst. 1 s. ř. s. je předchozí vyloučení soudců správního úseku krajského soudu v rozsahu neumožňujícím sestavit k projednání a rozhodnutí věci senát, a to vždy postupem buď podle § 8 odst. 3 s. ř. s. nebo podle § 8 odst. 5 s. ř. s. (viz usnesení tohoto soudu ze dne 30. 11. 2009, č. j. Nad 23/2009 - 32).

Druhý přístup reaguje na návrh na delegaci nutnou rozdílně jen v tom směru, že vyloučení soudců správního úseku krajského soudu Nejvyšší správní soud řeší jako otázku předběžnou za situace, kdy by soudci krajského soudu měli posuzovat činnost funkcionářů téhož soudu, jakožto správního orgánu. V takovém případě by trvání na podmínce předchozího rozhodnutí o vyloučení soudců správního úseku krajského soudu bylo totiž zbytečným formalismem (viz usnesení tohoto soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 50/2014 - 25). O takový případ však v nyní posuzované věci nejde, neboť předmětem jejího posouzení není činnost krajského soudu jako správního orgánu, ale postup související s rozhodovací činností tohoto soudu při výkonu správního soudnictví, kdy uvedený soud rozhodl o odmítnutí žaloby proti

pokračování

rozsudku Nejvyššího správního soudu. Pravomoc krajských soudů rozhodujících ve správním soudnictví rozhodovat v takových věcech není vůbec dána. Pouhá skutečnost, že žalovaným je krajský soud, automaticky ještě neznamená, že by v takové věci všichni soudci specializovaných senátů tohoto soudu byli vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci. Pokud nejde o případ, v němž by předmětem posouzení byla činnost krajského soudu jako správního orgánu, tedy fakticky jeho funkcionářů, pak je nutno trvat na tom, aby byly splněny podmínky § 9 odst. 1 s. ř. s. v podobě nemožnosti sestavit senát místně příslušného soudu z důvodu vyloučení soudců specializovaných správních senátů tohoto soudu.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud poznamenává, že v dané věci je návrh (žaloba) žalobce zjevně neúspěšný, neboť se netýká přezkoumání rozhodnutí správního orgánu (či jeho nečinnosti, eventuálně nezákonného zásahu), které by bylo napadnutelné žalobou ve správním soudnictví, a nelze než jej odmítnout pro neodstranitelný nedostatek pravomoci soudů rozhodujících ve správním soudnictví. Za této situace, a zejména s přihlédnutím k zásadě procesní ekonomie se nejvíce vhodně (ale ani nutně) takový návrh postupovat k vyřízení jinému krajskému soudu.

K námitkám žalobce ohledně podjatosti soudců specializovaných senátů krajského soudu uplatněným až před Nejvyšším správním soudem je nutné uvést, že byly uplatněny zjevně opožděně a nelze k nim tudíž přihlížet – viz výše citované ustanovení § 8 odst. 5 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu